

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH BO‘YICHA YANGI QONUN

O‘RQ–1155

2026-yil 22-iyun

3 TA
KODEKS

5 TA
QONUN

10 TA
ASOSIY YANGILIK

QONUNNING ASOSIY MAQSADI

Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yangi bosqichga olib chiqish, ochiqlik, halollik va javobgarlikni ta'minlash.

01

JAVOBGARLIK MUQARRARLIGINI TA'MINLASH

Korrupsiyaga oid jinoyatlar uchun jazodan qochib bo'lmashini ta'minlash.

02

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASH SAMARADORLIGINI OSHIRISH

Huquqiy va institutsional mexanizmlar orqali natijadorlikni kuchaytirish.

03

YAGONA NAZORAT TIZIMINI YARATISH

Komplaens tizimi orqali butun davlat boshqaruvida uzviy va yagona nazoratni ta'minlash.

04

OCHIQLIK VA HALOLLIKNI KUCHAYTIRISH

Davlat organlari faoliyatida shaffoflikni ta'minlash va aholining ishonchini mustahkamlash.

3 TA KODEKS

- JINOYAT KODEKSI
- JINOYAT-PROTSESSUAL KODEKSI
- MA'MURIY JAVOBGARLIK TO'G'RISIDAGI KODEKS

5 TA QONUN

- KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH TO'G'RISIDA
- DAVLAT XIZMATI TO'G'RISIDA
- DAVLAT XARIDLARI TO'G'RISIDA
- DAVLAT BOJXONA XIZMATI TO'G'RISIDA
- BOSHQA QONUN HUJJATLARI

10 TA ASOSIY YANGILIK

KORRUPSIYAVIY JINOYATLAR REYESTRI

Endilikda korrupsiyaga oid jinoyatlarni sodir etgan shaxslarning elektron reyestri yuritiladi.

REYESTRGA KIRITILGAN SHAXSLARGA QATOR CHEKLOVLAR BELGILANDI:

Davlat xizmatiga kirishi

TAQIQLANADI

Saylanadigan lavozimlarga nomzodini ko'rsatishi

TAQIQLANADI

Davlat xaridlarida qatnashishi

TAQIQLANADI

ELEKTRON REYESTR

Korrupsiyaga oid jinoyatlarni sodir etgan shaxslar to'g'risidagi ma'lumotlar yagona elektron platformada yig'iladi va doimiy ravishda yangilanib boradi.

18 TURDAGI KORRUPSIYAGA OID JINOYATLAR

Jinoyat kodeksida "korrupsiyaga oid jinoyatlar" tushunchasiga ta'rif berilib, unga 18 turdagi jinoyatlar kiritildi.

KORRUPSIYAGA OID JINOYATLAR QATORIDA, XUSUSAN:

Pora olish

Pora berish

Pora olish-berishda vositachilik qilish

Hokimiyat yoki lavozim vakolatini suiiste'mol qilish

Xizmat mavqeidan foydalanib firibgarlik qilish

O'zlashtirish yoki rastrata qilish

Davlat mulkini talon-toroj qilish

Hujjatlarni soxtalashtirish va boshqalar

YAGONA ELEKTRON REYESTR – OCHIQLIK, SHAFFOFLIK VA JAVOBGARLIKNI TA'MINLAYDI!

KOMPLAENS TIZIMI JORIY ETILDI

Huquqni muhofaza qilishga doir ayrim vazifalarga ega bo'lgan yangi institut – **komplaens va korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmalari** uchun qonuniy asos yaratildi.

Yangi institut:

**KOMPLAENS VA
KORRUPSIYAGA QARSHI
ICHKI NAZORAT TUZILMALARI**

KOMPLAENS TUZILMALARNING ASOSIY VAKOLATLARI

01

Obyektlarga to'siqliksiz kirish

Tegishli tashkilotlar obyektlariga to'siqliksiz kirish huquqi.

02

Axborot va materiallar bilan tanishtirish

Zarur axborot va materiallar bilan to'siqliksiz tanishish.

03

Taqdimnoma kiritish

Aniqlangan korrupsiyaviy holatlar yuzasidan taqdimnoma kiritish.

04

Nazorat va tekshiruvlarni tashkil etish

Mustaqil yoki ishchi guruh tuzgan holda nazorat va tekshiruvlar tadbirlarini tashkil etish.

05

Korrupsiyaviy omillarni aniqlash

Shaxslarning xatti-harakatlari, hodisa va jarayonlarni bevosita yoki bilvosita kuzatish va qayd etish.

06

Huquqni muhofaza qiluvchi organlar bilan hamkorlik

Tezkor-qidiruv, tergovga qadar tekshiruv va tergov organlari bilan hamkorlik.

07

Fuqarolar bilan nooshkora hamkorlik

Fuqarolar bilan nooshkora hamkorlik o'rnatish.

08

Materiallarni taqdim etish

Aniqlangan huquqbuzarlik materiallarini tegishli organlarga taqdim etish.

KOMPLAENS TUZILMALARI

korrupsiyaga qarshi kurashishda samarali va mustaqil instrument sifatida faoliyat yuritadi.

Aniqlash

xavf va omillarni
aniqlaydi

Oldini olish

korrupsiyani erta
oldini oladi

Samaradorlik

ishonch va ochiqlikni
ta'minlaydi

KOMPLAENS XODIMLARI UCHUN KAFOLATLAR

Komplaens tuzilmalarning mustaqil va ta'sirchan faoliyatini ta'minlash maqsadida xodimlar uchun **maxsus kafolatlar** belgilandi.

**XODIMLAR HIMOYASI –
MUSTAQILLARNING KAFOLATI**

01

**JINOYAT ISHI FAQAT
BOSH PROKUROR TOMONIDAN
QO'ZG'ATILADI**

Komplaens va korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmalari xodimiga nisbatan jinoyat ishi faqat O'zbekiston Respublikasi Bosh prokurori tomonidan qo'zg'atilishi mumkin.

02

**TINTUV VA TEKSHIRUVLAR
FAQAT YOZMA RUXSAT BILAN**

Xodimning turar joyi, xizmat xonasi yoki transportiga kirish, ko'zdan kechirish, tintuv, ashyo olish, telefon so'zlashuvini eshitish, shaxsiy tintuv, xat-xabar va hujjatlarni olish faqat Bosh prokurorning yozma ruxsati bilan amalga oshiriladi.

03

**MAXSUS PROTSESSUAL
HIMOYA CHORALARI**

Xodim, u xizmatdan bo'shatilganidan keyin ikki yil ichida sobiq xodim sifatida so'roq qilinishi, qamoqqa olinishi yoki ushlab turilishi Bosh prokuror xabardor etilgan holda, belgilangan tartibda yo'l qo'yiladi.

04

**HUQUQIY VA IJTIMOY
HIMOYA KAFOLATLANGAN**

Xodimlar qonunchilikda belgilangan tartibda huquqiy va ijtimoiy jihatdan himoya qilinadi.

Bu kafolatlar komplaens xodimlarining mustaqil, betaraf va xavfsiz ishlashini ta'minlaydi.

**XAVFSIZLIK
TA'MINLANADI**

**QONUNIYLIK VA
ADOLATLILIK
KAFOLATLANADI**

**TA'SIRDAN
HIMOYA
QILINADI**

**MUSTAQIL VA
SAMARALI FAOLIYAT
KUCHAYTIRILADI**

Natijada korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi yanada ochiq, samarali va ishonchli bo'ladi.

YAGONA NAZORAT TIZIMI

Korrupsiyaga qarshi kurashish faoliyati endilikda **yagona tizim asosida**, muvofiqlashtirilgan va **tizimli** ravishda amalga oshiriladi.

Endilikda korrupsiyaga qarshi tarqoq holatda kurashish emas, **YAGONA TIZIM ASOSIDA YAXLIT TUZILMA SIFATIDA ISH OLIB BORILADI.**

YAGONA TIZIMNING ASOSIY AFZALLIKLARI

Mas'uliyat va javobgarlik yagona tizimda aniqlanadi

Jarayonlar uyg'unlashtiriladi va takrorlanishlar bartaraf etiladi

Ma'lumotlar almashinuvi yagona platformada ta'minlanadi

Qarorlar qabul qilishda tahlil va ma'lumotlar sifati oshiriladi

Korrupsiyaga nisbatan murosasiz muhit shakllantiriladi

Aholi ishonchi va davlat boshqaruvi samaradorligi oshadi

MUHIM YANGILIKLAR VA NATIJALAR

01

5 TURDAGI KORRUPSION JINOYATLAR UCHUN JAZODAN MUDDATIDAN ILGARI OZOD QILISH YOKI JAZONI YENGILLASHTIRISH QO'LLANILMAYDI

Quyidagi jinoyatlarni sodir etgan shaxslarga nisbatan jazoni yengillashtirish qo'llanilmaydi:

1

O'zlashtirish yoki rastrata yo'li bilan talon-toroj qilish

2

Firibgarlik

3

Pora olish (takroran, xavfli retsivist bo'la turib yoki juda ko'p miqdorda)

4

Pora berish

5

Pora olish-berishda vositachilik qilish

Mazkur jinoyatlar uchun hukm qilingan va yetkazilgan zararining o'rnini to'liq qoplamagan shaxslarga nisbatan mazkur qoida qo'llaniladi.

02

KORRUPSIYAVIY XAVF-XATARLAR XARITASI YARATILADI

Korrupsiyaviy xavf-xatarlar har bir davlat organi va tashkilotlar, hududlar va sohalar kesimida aniqlanadi.

Xaritada quyidagi ma'lumotlar aks ettiriladi:

Jinoyatchilik statistikasi

Amaliyot tahlili

Aholining munosabati

Korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati samaradorligi

Boshqa muhim ko'rsatkichlar

03

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH BO'YICHA MILLIY VA HUDUDiy KENGASHLAR

- Kengashlarning maqomi va vazifalari qonunda belgilandi.
- Ular korrupsiyaga qarshi kurashish siyosatini shakllantirish va amalga oshirishda muhim rol o'ynaydi.

04

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH AGENTLIGIGA

Agentlik vakolatlari kengaytirilib, korrupsiyaga qarshi kurashish tizimida muhim koordinatsion markaz sifatida belgilandi.

8

TA YANGI VAZIFA YUKLATILDI

05

KORRUPSIYAGA QARSHI MUROSASIZ MUNOSABAT KUCHAYTIRILADI

- Ijtimoiy sheriklik dasturlari ishlab chiqiladi va amalga oshiriladi.
- Aholi ongida halollik va qonuniylikka nisbatan murosasiz munosabat shakllantiriladi.

**YANGI QONUN –
YANGI NATIJALAR**

Javobgarlik
muqarrarlari
ta'minlanadi

Korrupsiyaviy
xavflar erta
aniqlanadi

Nazorat tizimi
mustaqil va
ta'sirchan bo'ladi

Ochiqlik va
shaffoflik
kuchayadi

Aholi ishonchi
va davlat boshqaruvi
samaradorligi oshadi